

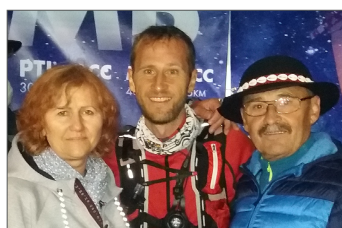
LETO NA BANKE ZAVRŠILA NOČNÁ HASIČSKÁ SÚŤAŽ

s. 3

Dobrovoľní hasiči sa
venujú deťom na krúžku

s. 4

Boris Gašpar obehol
Mont Blanc za 35 hodín

s. 4

Najchutnejší guláš
uvarili Shrekovci

s. 5

Záhradkári vystavovali
plody svojej práce

s. 5

Z MATRIKY

Počas posledného mesiaca sa na Banke:

NARODILI

Michaela Mičková,
Lea Mateičková

ZOSOBAŠILI

Denisa Štefanková a
Caro Spillebeen,
Dáša Berkyová a
Ing. Luboš Sibilla

obecný úrad

VÝVOZ ODPADU

Počas najbližšieho mesiaca bude separovaný odpad vyvážený nasledovne:

PAPIER

5. október (piatok)

TETRAPAKY

18. október (štvrtok)

KOVY

18. október (štvrtok)

SKLO

22. október (pondelok)

Marius Pedersen, a. s.

SAMOSPRÁVA

KOMUNÁLNE VOĽBY
Voľby starostu obce

Obec Banka uverejňuje podľa § 178 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zoznam kandidátov, zaregistrovaných pre voľby starostu obce:

- Jana Adamkovičová**
37 r., finančná konzultantka,
Sme rodina – Boris Kollár
- Tatiana Julinyová, Mgr.**
47 r., starostka,
nezávislá kandidátka
- Dušan Petroff**
54 r., technik,
nezávislý kandidát

V Banke 18. 9. 2018

Mgr. Tatiana Julinyová,
starostka obce Banka

NEPLATNOSŤ ZMLUVY O DIELO?

V deň uzávierky sme obdržali kritický e-mail od obyvateľa Jána Šugára. Uvádzame ho v plnom znení.

Dovoľujem si Vás požiadať o zverejnenie v obecnom mesačníku neoprávnené nakladanie s verejnými finančnými prostriedkami v obci Banka. Žiadam Vás o oslovenie p. starostky obce Banka, ako aj obecného kontrolóra k neplatnosti verejného obstarávania, ako aj zmluvy na výstavbu materskej školy a telocvične v obci. Vo Vestníku verejného obstarávania č. 162/2017 zo dňa 17. 8. 2017 obec Banka vyžadovala na predkladanie ponúk na predmet zákazky Materská škola a telocvična v obci Banka. Úspešným uchádzačom sa stala spoločnosť

Combin Banská Štiavnica, s. r. o. Vzhľadom na to, že obecnému zastupiteľstvu neboli predložené na schválenie súťažné podmienky verejného obstarávania, od samého začiatku je súťaž neplatná.

Dňa 15. 3. 2018 obec Banka uzavrela zmluvu o dielo so spoločnosťou Combin Banská Štiavnica, s. r. o. na sumu 1 133 371,04 eur bez DPH. Starostka obce v spolupráci s obecným kontrolórom obišli obecné zastupiteľstvo, ktoré malo prerokovať výšku tohto plnenia, ako aj schváliť podmienky zmluvy o dielo ešte pred podpisom (obecný kon-

trolór zodpovedá za ekonomickú oblasť v obci). Nakoľko sa tak nestalo, zmluva je neplatná.

Nakoniec, treba dať občanom obce na vedomie, že postup starostky okrem iného vyvoláva riziko vzniku pokuty zo strany Úradu pre verejné obstarávanie z dôvodu chybného uskutočneného verejného obstarávania. Hrubé porušenie niekoľkých zákonov starostkou obce, za ktoré zodpovedá aj kontrolór obce, v snahe o nápravu riešilo 41. zasadanie obecného zastupiteľstva.

Ján Šugár senior

Priestor na reakciu sme poskytli starostke obce, rovnako ju uvádzame v plnom znení.

Vážení spoluobčania, v súvislosti s príspevkom p. Šugára seniora zverejnenom v tomto čísle obecného mesačníka považujem za potrebné vysvetliť dôvod, prečo súčasťou 41. zasadnutia obecného zastupiteľstva obce Banka, konaného dňa 17. 7. 2018, boli prijaté uznesenia k projektu Materská škola a telocvična v obci Banka.

Spoločným zámerom vedenia obce (starostky a poslancov obecného zastupiteľstva), ako aj pani riaditeľky základnej školy sme sa začali už v roku 2015 zaoberať myšlienkou výstavby telocvične, ktorá našej základnej škole dlhé roky chýba. V tom čase bola obci Banka doručená aj petícia rodičov detí materskej školy na zvýšenie jej kapacity. Obecné zastupiteľstvo sa preto rozhodlo zrealizovať výstavbu telocvične a súčasne aj materskej školy a školskej jedálne v areáli základnej školy.

S výstavbou diela sa začalo v júni 2018, no pred samotným začatím prác bolo nevyhnutné schváliť a zrealizovať mnohé kroky, z ktorých spomeniem napríklad vypracovanie komplexnej štúdie, zhotovenie projektovej dokumentácie, prípravu podkladov a dokumentov k stavebnému konaniu a vyhlásenie verejného obstarávania v zmysle zákona. Posledným krokom bolo uzatvorenie zmluvy o dielo (za sprísnených podmienok zo strany obce) s víťazom verejného obstarávania, ktorým sa stala spoločnosť Combin Banská Štiavnica, s. r. o.

Na 39. zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 25. 4. 2018 bola

niektorými poslancami spochybnená platnosť podpísanej zmluvy o dielo zo dňa 15. 3. 2018 z dôvodu, že jej podpísanie nebolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva. O tejto skutočnosti bol informovaný zhotoviteľ diela, s ktorým spoločne boli prerokované možnosti riešenia vyvolanej situácie. So súhlasom obecného zastupiteľstva bolo nezávislému právnikovi (špecialistovi v oblasti samosprávy) zadané vypracovanie právnej analýzy vzniknutej situácie s jeho návrhom na riešenie. Obsah právnej analýzy bol prerokovaný a schválený uzneseniami obecného zastupiteľstva na 41. zasadnutí dňa 17. 7. 2018. Na základe týchto prijatých uznesení bolo nevyhnutné uzatvoriť novú zmluvu o dielo so spoločnosťou Combin Banská Štiavnica, s. r. o.

Neschválením a nepodpísaním zmluvy o dielo by obci Banka vznikli nemalé škody, a to úhrada záväzku voči spoločnosti Combin Banská Štiavnica, s. r. o. z dôvodu už zrealizovaných prác; stavba by bola zastavená a zostala by rozostavaná, muselo by byť vyhlásené nové verejné obstarávanie, čím by sa predžil čas realizácie minimálne o ďalší rok, hrozilo by ztvorenie školy z dôvodu absencie telocvične a v neposlednom rade v prípade získania dotácií z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a z Európskej únie by obec Banka tieto musela vrátiť.

Napriek tomu, že iba súd je oprávnený rozhodovať o neplatnosti, resp. o neúčinnosti akejkoľ-

vek zmluvy, obe zmluvné strany napriek vzniknutej situácii prejavili vôľu pokračovať v tomto projekte a úspešne ho ukončiť. Preto bola podpísaná nová zmluva o dielo so spoločnosťou Combin Banská Štiavnica, s. r. o. s rovnakými podmienkami, aké boli v pôvodnej, nakoľko to vyžaduje právny predpis. Hoci žiadny súd nerozhodol o neplatnosti pôvodnej zmluvy zo dňa 15. 3. 2018, všetky kroky navrhnuté vo vyššie uvedenej právnej analýze boli po schválení obecným zastupiteľstvom obcou Banka vykonané.

Ako sa môžete aj osobne presvedčiť, výstavba objektu telocvične, materskej školy, jedálne s kuchyňou a troch odborných učební napreduje. Uvádzam, že stavebné práce sú vykonávané v súlade s časovým harmonogramom a predpokladaný termín ukončenia výstavby a odovzdania diela je máj až jún 2019.

Vážení spoluobčania, od úplného začiatku tohto projektu až doposiaľ som ako štatutár obce Banka konala v súlade s mojím presvedčením o správnosti a zákonnosti všetkých mojich krokov. Uvedomujem si, že tento projekt je najväčšou investičnou akciou za obdobie samostatnosti obce Banka, a preto som k jeho príprave, ako aj k priebehu realizácie vždy pristupovala s plnou vážnosťou, uvedomujúc si rozsah zodpovednosti, ale najmä s cieľom dotiahnuť projekt v prospech občanov obce do úspešného konca.

Mgr. Tatiana Julinyová,
starostka obce Banka

LETO NA BANKE ZAVRŠILA NOČNÁ HASIČSKÁ SÚŤAŽ

V sobotu 25. augusta sa na futbalovom ihrisku konala Rozlúčka s letom, ktorá sa niesla v hasičskom duchu. Trávu kropila nielen voda z hasičských prúdnic, ale, žiaľ, aj tá vo forme dažďa. Popoludní bolo ihrisko poloprázdne, avšak s blížiacim sa začiatkom 11. kola 10. ročníka Západoslovenskej hasičskej ligy o pohár hasičov Lúka a starostky obce Banka začali na ihrisko prichádzať stovky súťažiacich a fanúšikov hasičského športu.

Program sa začal o 14. hodine. Deti sa mohli zabaviť na skákacom hrade, mohli si s rodičmi opieť klobásku či špekáčik, nechať si pomaľovať tvár, povozit sa na koníkovi, zatancovať si spolu s DJ Mikim či vyskúšať si požiarneho útoku. Deťom sa venovali mladí hasiči z Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ) Banka. Ukázali im, ako sa zapájajú hadice, ako sa narába s prúdniciou či ako sa obsluhuje tzv. džberová striekačka. Úlohou dvojčlenných družstiev bolo s pomocou striekačky čo najskôr zhodiť všetky kovové plechovice.

S príchodom zotmenia začali na ihrisko prichádzať hasičské vozidlá a dodávky s čerpadlami. Krátko po 21. hodine si 28 tímov zo západného Slovenska vypočulo príhovory organizátorov a hostí. „Prajem vám, aby sa vám všetkým v jubilejnom 10. ročníku darilo. Dúfam, že ukážete všetko, čo ste si nacvičili,“ povedal Bc. Jozef Smolinský z Prezídia Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky. Po príhovore starostu Modrovky a zároveň veliteľa DHZ Modrovka Romana Pomajba zaželela tímom veľa šťastia aj starostka Banky Mgr. Tatiana Julinyová. „Mám veľkú radosť z toho, že sa konajú hasičské súťaže a že sú ľudia zapálení pre túto činnosť. Nech vyhrá ten najlepší,“ poprial hasičom veliteľ DHZ Banka a bývalý štátny hasič Jaroslav Vído.

Počas ukážok spravili bananskí hasiči aj nábor detí. foto: vv

Veliteľ DHZ Lúka Mgr. Marián Kriško následne pozval veliteľov zborov na poradu a stručne čitateľom vysvetlil pravidlá: „Hasiči na povel vybehnú spoza štartovej čiary, bežia k základni, kde si zapoja svoju techniku. Strojník zostane pri čerpadle, dvaja hasiči vezmú savice s košom, ktorý ponoria do kade a ostatní berú hadice dvoch veľkostí. Jeden hasič má na starosti rozdeľovač, ďalší kontroluje spojenie hadíc. Dvaja prúdari s prúdniciami utekajú 70 metrov k nástrebovej čiare. Strojník následne pustí do hadíc vodu. Prúdari musia z piatich metrov po zásahu otvoru premôcť závažie. Fotobunka zachytí sklopenie klapky a vtedy sa zaznamená výsledný čas.“ Za výsledný čas sa považuje čas prúdara, ktorý dokončí útok neskôr. Náročnosť a

nebezpečnosť tohto športu zvyšovala tma a dážď, ktorý sa postaral o viacero pošmyknutí.

Po polnoci prišlo na rad vyhodnotenie. Popri prvých troch najlepších mužských a ženských zboroch boli vyhlásení aj najrýchlejší prúdar a prúdarka. Okrem bodov v ligovej súťaži získali diplomy a balenie mierálnej vody.

VÝSLEDNÉ UMIESTNENIA

■ muži

1. Pavlice	13,81 s
2. Poľný Kesov	14,18 s
3. Jarovce	14,49 s

■ ženy

1. Sládkovičovo	17,36 s
2. Dvorníky	18,96 s
3. Suchá nad Parnou	19,43 s

„Viditeľnosť na terče je v noci, samozrejme, horšia, preto padajú trochu horšie časy ako cez deň,“ prezradil najrýchlejší prúdar Daniel Kupkovič z DHZ Pavlice. „Spoločné tréningy mávame raz do týždňa. Osobne si popri robotе dávam aj individuálne tréningy,“ prezradil tajomstvo úspechu mladý Pavličan.

Požiarneho útoku je atypickým športom, ktorého popularita z roka na rok stúpa. Dobrovoľní hasiči si na tréningoch a súťažiach precvičujú spoluprácu, komunikáciu, pozornosť i vynaliezavosť. Všetky tieto vlastnosti vedú zúročit počas reálnych výjazdov.

Viktor Vrábek

Súťaže sa zúčastnilo 21 ligových a 7 neligových tímov. foto: vv

KOMUNÁLNE VOĽBY

Voľby poslancov

Obec Banka uverejňuje podľa § 173 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zoznam kandidátov, zaregistrovaných pre voľby do obecného zastupiteľstva podľa jednotlivých volebných obvodov:

- Jana Adamkovičová**
37 r., finančná konzultantka, Sme rodina – Boris Kollár
- Juraj Bielik**
53 r., technik, nezávislý kandidát
- Kristína Danková, Mgr.**
25 r., historička, Smer – sociálna demokracia
- Peter Julíny**
53 r., technik, nezávislý kandidát
- Michal Klampár**
44 r., štátna správa, nezávislý kandidát
- Daniela Kobelovská, Ing.**
50 r., hlavný štátny radca, nezávislá kandidátka
- Margita Lacková, RNDr.**
61 r., dôchodkyňa, Kresťanskodemokratické hnutie
- Ján Macko**
46 r., mäsiar, nezávislý kandidát
- Andrej Margetin**
42 r., čašník, nezávislý kandidát
- Dušan Marek**
56 r., vedúci centrálnych skladov, nezávislý kandidát
- Marián Mička**
42 r., skladník, nezávislý kandidát
- Patrik Mihok, MUDr.**
47 r., lekár, nezávislý kandidát
- Dušan Petroff**
54 r., technik, nezávislý kandidát
- Marek Polák**
41 r., SZČO, nezávislý kandidát

(pokračovanie zoznamu na nasledujúcej strane)

(pokračovanie zoznamu z predchádzajúcej strany)

15. **Peter Prištic**
42 r., zástupca majstra výroby, nezávislý kandidát
16. **Tomáš Rubint**
34 r., obchodný zástupca, nezávislý kandidát
17. **Miroslav Seman, Ing.**
53 r., výsluhový dôchodca, nezávislý kandidát
18. **Irena Sklenářová**
50 r., zdravotná sestra, Kotleba – ľudová strana Naše Slovensko
19. **Peter Sládečka, Ing.**
67 r., obchodný zástupca, Doma dobre
20. **Beáta Šmehlíková**
48 r., sanitárka, nezávislá kandidátka
21. **Jaroslav Vído**
54 r., technik, nezávislý kandidát
22. **Luboš Záhumenský**
56 r., invalidný dôchodca, nezávislý kandidát

Vo volebnom obvode sa volí 9 poslancov.

V Banke 18. 9. 2018

Mgr. Tatiana Julinyová,
starostka obce Banka

DOBROVOLNÍ HASIČI SA VENUJÚ DEŤOM NA KRÚŽKU

Vo štvrtok 6. septembra podvečer sa na futbalovom ihrisku zišiel tucet detí s rodičmi na úvodnom stretnutí s dobrovoľnými hasičmi, ktorí začiatkom školského roka po niekoľkotýždňových prípravách otvorili hasičský krúžok. Prvá hodina sa uskutočnila v utorok 11. septembra.

Najmladšia prihlásená hasička Denaya má tri roky. foto: vv

Na úvodnej hodine sa zišlo dvadsaťjeden detí, ktoré boli rozdelené na dve skupiny – do osem rokov (prípravka) a od osem do šestnásť rokov (súťažiaci). Na prvých hodinách sa deti oboznamovali s hasičským vozidlom, čerpadlom a vybavením. Staršia skupina detí začala s prípravou na jarňé kolo hasičskej súťaže Plameň.

Jednotlivé hodiny sa skladajú z teoretickej a praktickej časti. Okrem zlepšenia kondičky, obratnosti a pozornosti sa deti učia teóriu hasenia, základy prvej pomoci, zásady bezpečnosti v cestnej premávke či správne viazanie uzlov. Získané vedomosti a zručnosti využijú nielen na hasičských súťažiach, ale aj v bežnom živote. Dobrovoľní hasiči plánujú s deťmi

navštíviť okolité hasičské stanice a zbrojnice, podniknú vychádzky do prírody a v zimnom období si budú premietat rozprávky a filmy s hasičskou tematikou.

Tréningy sa konajú na futbalovom ihrisku každý utorok a štvrtok o sedemnásť hodine. S najmladšou generáciou hasičov pracujú o pár rokov starší členovia dobrovoľného hasičského zboru (DHZ) Mgr. Andrea Švecová, Lucia Páleníková, Filip Vído a Viktor Vrábek pod dohľadom predsedu Jána Šmehlíka a veliteľa Jaroslava Vída. Tréningy sú bezplatné, pričom lektori sa venujú deťom vo svojom voľnom čase a bez nároku na honorár. „Teším sa veľkému záujmu detí. Priznám sa, že keď sme začínali s myšlienkou otvoriť dvere deťom do sveta hasičstva, ani vo sne by nám nenapadlo, aký úspech to bude mať. Veľké poďakovanie patrí všetkým členom DHZ Banka a rodičom, ktorí vozia deti na ihrisko,“ uzavrela hlavná lektorka Mgr. Andrea Švecová.

Viktor Vrábek

BORIS GAŠPAR OBEHOL MONT BLANC ZA 35 HODÍN

Ultra-Trail du Mont-Blanc – taký je názov diaľkového behu s extrémnym prevýšením, ktorého sa po druhý raz zúčastnil Boris Gašpar z Banky. Štart aj cieľ bol v známom francúzskom lyžiarskom stredisku Chamonix. Preteky sa konali na prelome augusta a septembra. Zúčastnili sa ich takmer 3 tisícky bežcov.

Trat' je dlhá 171 kilometrov. Beží sa okolo najvyššej európskej hory Mont Blanc cez 3 susediace alpské krajiny – Francúzsko, Taliansko a Švajčiarsko. Štart hlavnej kategórie je v piatok 31. augusta o 18. hodine. Okolie trate v meste lemujú množstvo ľudí, v centre je niekoľko veľkoplošných obrazoviek. Atmosféra je úžasná. Pretekári z celého sveta si so sebou nesú povinnú výstroj – pláštenku, rukavice, čiapku, čelovku, mobil, občerstvenie a gély.

„Celú noc bežím po francúzskej strane Álp, všade je veľká tma. Po kopcoch sa vlečie had blikajúcich čeloviek. Je ráno a prebiehame na taliansku stranu. Prestáva mrholiť, na kopcoch je však hmla. Nie je až taká zima, sem-tam sa ukáže slnko,“ opisuje

Boris Gašpar stihol pred pretekmi absolvovať turistiku s rodinou. foto: Marián Juliny

je Boris Gašpar. Počas nadchádzajúcej noci sa môžu vyskytnúť mínusové teploty. Ráno prebiehajú bežci na taliansku stranu Álp.

Občerstvenie na trati sa nachádza každých 15 až 20 kilometrov. Najhoršie sú nekonečné klesania, pri ktorých trpia hlavne kolená. Pohľad na slovenské vlajky dodáva nášmu rodákovi sily.

Tesne po polnoci sa v doline objavujú prvé svetielka cieľového miesta Chamonix. Posledných niekoľko stoviek metrov do cieľa sprevádza Boris jeho servisný tím – bratranec Maroš s otcom Dominikom. Na tabuli pri mene Borisa Gašpara svieti čas 34 hodín a 40 minút. Umiestnil sa na 304. mieste. „Bol to ťažký pretek, som neskutočne unavený, ale spokojný. Zažil som s rodinou krásny týždeň. Sú to momenty, na ktoré sa nezabúda,“ uzavrel Boris po preteku.

Dominik Gašpar, Boris Gašpar

POĎAKOVANIE

PREPCHÁVANIE POTRUBIA

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) Banka ďakuje kolegom z DHZ Lúka za pomoc pri prečisťovaní potrubia odvodňovacieho kanálu na Topoľčianskej ceste.

DHZ Banka

HASIACE PRÍSTROJE

Dobrovoľný hasičský zbor Banka ďakuje firmám ROUZZ z Piešťan a Expyro z Ratnoviec za darovanie vyradených hasiacich prístrojov na účely vzdelávania mladých hasičov.

DHZ Banka

NAJCHUTNEJŠÍ GULÁŠ UVARILI SHREKOVCI

V sobotu 15. septembra popoludní sa na futbalovom ihrisku uskutočnil druhý ročník Súťaže o najlepšieho gulášmajstra. Tento rok sa prihlásili štyri prevažne domáce tímy, ktoré si odniesli vecné ceny. Obyvatelia mohli ochutnať z každého gulášu a jednotlivé vzorky mohli taktiež ohodnotiť.

Po dvanástej hodine začali kuchári s pražením cibule, ďalej sa už postup a ingrediencie menili od kotla ku kotlu. Jednotlivé tímy si varenie užili, čas si krátili prevažne rozprávaním. Deti sa vyšantili na nafukovacom hrade.

O sedemnástej hodine ochutnali vzorky gulášov porotcovia na čele s Róbertom Uhrinom. Popri iných parametroch hodnotili konzistenciu, farbu i použité koreniny. Členovia poroty posudzovali guláše bez toho, aby poznali ich autorov; rovnako nevideli ani prípravu gulášov. Najviac bodov získal guláš tímu Shrekovci, druhí skončili Babetáci, tretí Čvachtáci a na štvrtom mieste sa umiestnil tím Besný pes. „Použili sme kvalitné suroviny, odležané mäsko z írskoho angusa (kravské plemeno,

pozn. red.) a ostatné základné suroviny potrebné na hovädzí guláš. Varili sme ho dve a pol hodiny,“ prezradili nám Tibor Haring a Alexandra Nemšáková z tímu

Shrekovci. O ich guláš bol taký záujem, že si na ňom dvojica ani nestihla pochutnať. Okrem diplomu získali Shrekovci kotlinu na guláš.

Viktor Vrábek

Na najlepšom guláši sa s porotou zhodla aj verejnosť. foto: vv

ZÁHRADKÁRI VYSTAVOVALI PLODY SVOJEJ PRÁCE

V sobotu 15. augusta usporiadali bananskí záhradkári tradičnú, už napoly jesennú Výstavu zeleniny, ovocia a medu. Tohtoročné priaznivé prírodné podmienky sa podpísali aj pod množstvo exponátov, ktoré si vďaka dvom desiatkam záhradkárov mohla pozrieť široká verejnosť v podkrovnej miestnosti na futbalovom ihrisku. Večer boli ocenení pestovatelia najkrajšieho jablka i autor najchutnejšieho džemu.

Na stoloch aj parketách sa nachádzalo viac ako stodvadsať vzoriek ovocia, zeleniny a medu. Veľkú pozornosť púťali desiatky najrôznejších odrôd jablák, z ktorých väčšinu dopestoval dlhoročný bananský záhradkár Ing. Pavol Filipovič. Desať jablák súťažilo o titul Najkrajšie jablko. Najviac hlasov získalo jablko Rubín zo zá-

hrady Miroslava Gašpara. Tento rok mohli návštevníci ochutnať a ohodnotiť až trinásť druhov džemu – nechýbal ani rebarborový, hlohový či dulový džem. Súťaž o najchutnejší džem vyhral rakytníkový džem Evy Rehákovéj.

Súčastosťou výstavy bola i ochutnávka deviatich druhov medu. „Tento rok rastliny nevymrzli,

bolo viac kvetov a teda aj viac medu. Včelári si pochvalujú, takúto znášku medu si nepamätajú,“ prezradil Dušan Slovák, tajomník Slovenského zväzu záhradkárov, základná organizácia Ahoj, Piešťany. O ukážku jedennástich odrôd hrozna sa postarali Ing. Pavol Filipovič, Ján Šmehlík a Ing. Anton Haring. Eva Mareková získala špeciálnu cenu za dve obrie tekvice. Verejnosť si mohla prezrieť aj plody oskoruše, mišpule a stromček s granátovými jablkami. Rozhodne najhorúcejšie bolo pri čili paprikách Lukáša Haringa a Jozefa Brennessla.

„Celkovo máme vystavených viac exponátov, viac druhov medu a džemov ako po minulé roky. Zrejme to súvisí s tým, že tento rok bol podstatne lepší ako posledné dva roky, keď všetko vymrzlo. Tento rok bola aj nadúroda jablák,“ dodal Dušan Slovák. Na cenách pre víťazov sa sponzorsky podieľal Marek Polák.

Viktor Vrábek

Po ochutnávke habanera, jednej z naštipľavejších čili papričiek na svete, tiekli slzy po tvárach... foto: vv

OKRADLI KOSCA

Vo štvrtok 30. augusta došlo na Hlavine ku krádeži. Mužovi, ktorý kosil porast pri potoku, vzal neznámy páchatel z neuzamknutého vozidla osobné veci. „Prípád krádeže tašky s osobnými vecami z odstaveného auta rieši polícia ako priestupok proti majetku. Po páchatelovi polícia pátra,“ uviedla krajská policajná hovorkyňa Ing. Martina Kredatusová.

red

OPITÝ VODIČ NABÚRAL DO PLOTU

V noci z piatka 31. augusta na sobotu 1. septembra došlo na Bananskej ulici k dopravnej nehode. „27-ročný vodič Mercedesu CLS 320 z Moravian nad Váhom neprišpôsobil rýchlosť jazdy svojím schopnostiam a narazil do múru oplotenia rodinného domu. Polícia vodičovi dychovou skúškou namerala 0,77 miligramu alkoholu, čo je v prepočte 1,60 promile. Polícia začala trestné stíhanie pre ohrozenie pod vplyvom návykovej látky,“ upresnila krajská policajná hovorkyňa Martina Kredatusová. Vodič sa pri nehode ľahko zranil.

red

V ZÁKRUTE HAVAROVALO 5 ÁUT

V sobotu 1. septembra napoludnie sa v ostrej zákrute neďaleko Moravian nad Váhom stala hromadná dopravná nehoda. Štyri osobné autá dostali šmyk, pričom jedno z nich skončilo v roli. Piatym postihnutým vozidlom bol nákladník, ktorý podľa svedkov pred nehodou zanechával za sebou hrubú klzkú vrstvu blata. Pri nehode sa, našťastie, nik nezranil. Polícia v tejto súvislosti opäť apeluje na vodičov, aby prispôsobili jazdu stavu a povahe vozovky.

red

ZVIERA NIE JE VEC

Od 1. septembra je v účinnosti novela zákona o veterinárnej starostlivosti, ktorá rieši starostlivosť o zvieratá, ich ochranu, zlepšuje evidenciu a zasahuje aj proti nelegálnym množiteľom. „Slovensko sa prijatím novely zaraďuje medzi kultúrne krajiny, ktoré nepovažujú zvieratá za vec, ale za živú cítiacu bytosť. Zvieratá po toľkých rokoch ignorácie potrebovali niekoho, kto by sa ich zastal a pomohol im,“ uviedla ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Ing. Gabriela Matečná. Zvieratá má v občianskoprávných vzťahoch osobitné postavenie ako živý tvor, ktorý je schopný vnímať vlastnými zmyslami. V prípade dôvodného podozrenia z týrania majú inšpektori právo vstúpiť na pozemok alebo do obydľia. Pod týraním zvierata sa chápe napr. nedostatok jedla a pitia, štvanie zvierat proti sebe, opustenie zvierata s účelom zbavenia sa ho, spôsobovanie bolesti a pod. Dôležitým systémovým nástrojom proti množiteľom psov je jasná identifikácia a registrácia nielen psov, ale aj ich vlastníkov. Majitelia sú povinní dať psa začipovať najneskôr do dvanástich týždňov od jeho narodenia. V prípade predaja, resp. darovania inej osobe bude musieť byť pes začipovaný ešte pred zmenou vlastníka (bez ohľadu na vek šteňaťa). „Kto týra zvierat, hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý alebo za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený a kto týra zvierat zvlášť krutým a surovým spôsobom alebo utýra zvierat, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky. Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený vo vyššie uvedenom odseku na viacerých zvieratách, verejne alebo na mieste prístupnom verejnosti, na zvierati osobitne chránenom zákonom, alebo závažnejším spôsobom konania,“ uviedla hovorkyňa ministerstva spravodlivosti Mgr. Zuzana Drobová.

MP SR, red

ŽIACI SI PO PRÁZDNIACH OPĚT SADLI DO LAVÍC

V pondelok 3. septembra sa znova otvorili brány školy.

Na Ahoji lietali šarkany ako draci! foto: Mgr. M. Seitlerová

■ Školský rok sa začal príhovorom pani riaditeľky Mgr. Karin Kusovskej a pani starostky Mgr. Tatyany Julinyovej. Do školských lavíc zavítalo aj 18 nových prváčikov, ktorých priviedla do triedy nová posila školy Mgr. Slávka Králiková. Učiteľský zbor sa rozrástol aj o ďalších členov: Mgr. Róbert Valovič (I. stupeň); Mgr. Miroslava Kovalinková (II. stupeň) a Ingrid Turčányová (vychovávateľka).

■ V novom školskom roku sa po-

kračuje v záchrane životného prostredia. Žiaci sa budú môcť zapojiť do zberu starého papiera, hliníka, starých batérií, malého elektronického odpadu a starého oleja.

■ Keďže je celá škola zapojená do zbierania starých batérií a malého elektroodpadu, firma SEWA nám udelila certifikát. Ďakujeme všetkým, ktorí sa do zberu zapojili. Prosíme, pokračujte v zbieraní ďalej – triedením odpadu si chránime našu planétu Zem.

■ V tomto roku sa pokračuje v stavbe škôlky a telocvične na pozemku školy. Žiaci, rodičia a ostatní pohybujúci sa v priestoroch areálu musia dodržiavať bezpečnosť. Žiaci sa riadia pokynmi vedenia školy a pedagógov.

■ Žiaci 9. ročníka si boli 14. septembra vyzdvihnúť cenu za krásne 2. miesto v súťaži Môže byť v Bratislave.

■ V piatok 14. septembra sa naša škola spolu s materskou školou zúčastnila už tradičnej jesennej akcie s názvom Šarkaniáda. Žiaci prvého stupňa s ich učiteľmi sa v dopoludňajších hodinách vybrali na Ahoj. Tento rok sa počasie vyšvihlo a ukázalo sa aj sniežko. Ranní skeptici predpovedali, že nebude vietor na vypúšťanie šarkanov, no opak bol pravdou. Starší, skúsenejší žiaci sa tešili z rôznorodosti šarkanov, pričom techniku púšťania už majú viacerí zvládnutú na výbornú. Mladší žiaci, teda naši malí prváci, a s nimi aj škôlkari sa so šarkanmi riadne popasovali, no po niekoľkých minútach to zvládli aj oni.

Bibiana Kuliková

ARCHEOLOGICKÝ VÝSKUM V STAROM KOSTOLE POKRAČUJE

V staršej časti Kostola sv. Martina bude počas nadchádzajúceho mesiaca rušno. Po dvojročnej prestávke pokračuje archeologický a architektonicko-historický výskum. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky prispelo na výskum sumou 8 800 eur, finančne podporiť ho plánuje aj obec.

V piatok 14. septembra začali verejnoprospešní pracovníci a dobrovoľníci z obce pod vedením kostolníka Dominika Jánošku rozoberať travertínovú dlažbu. O pár dní neskôr odstránili aj podkladovú maltu a betón. Archeológom sa tak otvoril priestor na skúmanie zhruba meter vysokej vrstvy sutiny a hliny, pomocou ktorej stavebníci začiatkom tridsiatych rokov minulého storočia zdvihli úroveň podlahy starého kostola, aby zmiernili výškový rozdiel medzi staršou a novšou časťou kostola. Na odstraňovanie sutín bude dohliadať archeológ. V piatok 21. septembra sa v kostole zišli archeológovia, aby dohodli podrobnejší postup prác. Taktiež naplánovali

lokalitu, v ktorých budú vyhlbené tzv. sondy. Badať by sa malo začať počas posledného septembrové-

ho týždňa. O priebehu výskumu budeme podrobne informovať.

Viktor Vrabel

Odstránením navážky sa odkryje baroková podlaha. foto: vv

ĽUBOMÍRA BALEKOVÁ: NA VIDIEKU JE EŠTE STÁLE NORMÁLNE PRIVIAZAŤ PSA NA KRÁTKU REŤAZ

Od začiatku septembra je v účinnosti novela zákona o veterinárnej starostlivosti, podľa ktorej zvieratá už nie sú chápané ako veci, ale ako živé cítiace tvory. Realita je však, bohužiaľ, často iná. Na túto tému sme sa porozprávali s riaditeľkou piešťanského útulku Ľubomírou Balekovou z Banky.

■ Aké pozitíva pre zvieratá vyplývajú z novely zákona?

Vec spravidla považujeme za neživú a necítiacu, zatiaľ čo zviera je živý tvor, s ktorým treba zaobchádzať ako s cítiacou bytosťou. Na zviera ako vec sa často odvolávajú trýznitelia zvierat, pokiaľ boli volaní na zodpovednosť. Aj predchádzajúci zákon stanovoval pravidlá správania sa voči zvieratám, ale keďže zviera bolo považované za vec, pravidlá boli neúčinné. Podľa nového zákona sa zvýšia právomoci veterinárnej správy a inšpektorov ochrany zvierat, ktorí budú môcť vstupovať v opodstatnených prípadoch aj do obydlií, čo dosiaľ nebolo možné, a tak je nádej, že skryté týranie, nelegálne chovy v otrasných podmienkach a pod. budú konečne odhalené a spravodlivo potrestané.

■ Vlni vo februári sme v našej obci zaznamenali prípad dostriekaného dobermana. Prečo podľa Vás ľudia týrajú domáce zvieratá?

Toto je otázka pre psychológa. My si myslíme, že úlohu tu zohráva výchova v rodine, výchova v škole či spoločnosť, v ktorej sa trýzniteľ pohybuje. Mimoriadnu úlohu hrá verejná mienka, preto veľmi vítame iniciatívu niektorých učiteľov základných aj stredných škôl, ktorí k nám prichádzajú v priebehu školského roka s celými triedami. U detí a mladých ľudí bádame skôr pozitívny a citlivý vzťah k zvieratám. Prekvapujúco (aspoň pre nás) najľahostajnejší vzťah k zvieratám majú často niektorí starší obyvatelia vidieka. Na vidieku ešte stále je úplne normálne priviazať na celé dni a noci psa na krátku reťaz, neumožniť mu voľný pohyb, nezabezpečiť ochranu pred chladom, horúčavou, vetrom, dažďom a pod. Osobitnou kapitolou sú rómske osady.

■ Ako často sa stretávate s týraním psov a mačiek?

S týraním sa stretávame veľmi často. Obvykle nás naň upozornia ľudia, ktorí žijú v blízkosti tyrana a majú možnosť pozorovať život zvierata. V každej obci sa nájde pár ľudí, naoko slušných občanov, ktorí v súkromí svojich domov páchajú zverstvú. Veríme, že práve nový zákon týmto ľuďom ich konanie znemožní. Okrem týchto jednotlivcov však existu-

raním u starších mužov s nižším vzdelaním bez ohľadu na zabezpečenie. Domnievame sa, že to súvisí s pretrvávajúcím názorom, že zviera je vec a môžu si s ním robiť čokoľvek, lebo je to ich majetok.

Lubomíra Baleková získala v máji tohto roka Cenu primátora v environmentálnej oblasti. foto: vv

jú ešte „chovatelia“. Tí kvôli zárobku chovajú v otrasných podmienkach čistokrvné psy, ktoré potom pod zámienukou, že ide o nadbytočné zvieratá z legálnych chovov, ponúkajú na predaj vo veľkých množstvách. Samozrejme, že ide o podvod, chovné páry sú držané v klietkach bez možnosti voľného pohybu, často v pivniciach, garážach či v tme; fungujú ako stroje na množenie. O veterinárnom ošetrení ani nesnívajú, pri najmenších plemenách sú sučky opakovane podrobené sekciami (*cisársky rez, pozn. red.*). Šteniatka trpia často nielen dedičnými ochoreniami, ale sú aj oveľa ťažšie vychovateľné, pretože žili v nenormálnych podmienkach. Toto považujeme za hromadné týranie zvierat, ktoré si zasluhuje odsúdenie a potrestanie. Veríme, že povinné čipovanie, ktoré ukľadá pre psov nový zákon, znemožní týmto bezcharakterným množiteľom zvyšovať počty chorých a postihnutých zvierat.

■ Dá sa na základe Vašej praxe všeobecne povedať, kto najčastejšie býva tyranom?

Najčastejšie sme sa stretli s tý-

■ Ako bežný človek spozná, že pes, mačka či iné zviera je týrané? Ktoré inštitúcie je potrebné v takom prípade osloviť?

U nás žijú voľne len mačky, psy musia mať svojho majiteľa. Zatiaľ čo je žiadúce, aby sa počet voľne žijúcich mačiek udržiaval na určitej úrovni ako ochrana pred hľadavcami, u psov je to nemožné, každý túlavý pes končí v útulku. Každý dospelý človek vie, ako má vyzeráť zdravé zviera. Ak je mačka zranená, apatická, vychudnutá či má veľmi nepeknú srst, určite nie je zdravá. Pokiaľ má takáto mačka majiteľa, je zrejme, že si svoje chovateľské povinnosti neplní a koná protizákonne. To isté sa týka psov. U psov je týranie ľahšie spoznatelné, pretože nemajú možnosť voľného pohybu ako mačky a tak je zrejme, že k zraneniam a k zlému zdravotnému stavu prišlo s vedomím majiteľa. Pomôže oznámenie týrania na príslušné orgány: regionálnu veterinárnu a potravinovú správu (pre Piešťany je to RVPS Trnava), na príslušný útulok, linku proti krutosti, zvieracieho obdusmana a v konečnom dôsledku aj na médiá.

Viktor Vrábek

ZALOŽENIE ĽUDOVEJ ŠKOLY

O založení tunajšej rímskokatolíckej ľudovej školy určitých dát niet. Je isté, že škola dlhší čas nebola samostatná, verejná. Niektorými občanmi bol povolaný tak zvaný vandrovný učiteľ, ktorý v súkromných domoch vyučoval a každý školu navštevujúci bol povinný ho jeden deň stravovať. V roku 1858-om je ráz školy takto označený: Eine Filial-Nothschule excurriendo (*Núdzová pobočná škola újazdná*). Moravský kántor-učiteľ si držal jedného výpomocného učiteľa, ktorý bol povinný v niektorých dňoch týždňa vyučovať deti na Banke vo vyárendovanom (*prenajatom*) dome. Tento dokument aj o tom hovorí, že táto vyárendovaná učebňa nezodpovedala cieľu ani zo zdravotného ohľadu. Dňa 13. júna roku 1865-om horevzatá zápisnica dokazuje, že obec sa zaviazala do 1. októbra roku 1866 školu postaviť. Pod číslom 67.211/65 bol aj stavebný plán potvrdený, peniaze sozbierané. Škola ale nebola vystavaná, pretože peniaze a stavebný materiál vtedajší starosta obce Pavel Petřík pre seba upotrebil (*použil*). Konečne v roku 1867-om sa škola vystavila, ale v menších rozmeroch, bola z tvrdého materiálu, ťahajúca sa od východu na západ. Stavba už vtedy cieľu nezodpovedala. Príchod do učebne bol cez kuchyňu učiteľa. Byt učiteľa už vtedy bol bez dvora a záhrady. Od roku 1874-ho tunajší učiteľ účinkoval (*pôsobil*) aj ako kántor (*organista*). Udržovateľom (*zriadovateľom*) je politická obec s príspevkom arcibiskupským. T. j. v roku 1861-om Ján Szcitovszky, arcibiskup, složil 500 zlatých na fundacionalnu podporu kántor-učiteľa v Moravoch a v Banke, ktorej úroky kántori-učitelia užívali až do roku 1919-ho, kedy boly fundacie (*majetok venovaný na konkrétny účel*) do Maďarska zavlečené.

školská kronika (1921, v pôvodnom znení)

Október

mesiac úcty k starším

4. október, 17.00 hod – KD Banka

Srdečne pozývame všetkých seniorov na posedenie do sály kultúrneho domu.

Prídte si pri **Dychovej hudbe Inovčanka** a dobrom víniku zaspomínať na mladé časy v kruhu priateľov, známych a susedov.

S programom vystúpia **žiaci ZŠ Banka**.

Bananská bud' – fit

6. október, kopec Ahoj

Registrácia a štart

- od 8.00 do 10.00
- pohostinstvo Papagáj

Trasy

- 10 km
- 15 km

Štartovné

- deti: 0,20 eur
- dospelí: 1 euro

Občerstvenie

- opekačka
- guláš

Spríevodný program

- horské kolobežky

Pochod je spojený so zbieraním odpadkov. Každý turista obdrží na štarte vrece.

Upozornenie: Uvedené podujatia budú fotografované. Zmena programu vyhradená.

VYHODNOTENIE SÚŤAŽE

Správne riešenie súťažného hlavolamu z minulého čísla znie: **poľnohospodárstvu**. Výhercom hodínok sa stala **Mária Vančová**. Srdečne gratulujeme! Cenu si môžete prevziať na obecnom úrade. **red**

AKTUÁLNA SÚŤAŽ

Jeden z riešiteľov hlavolamu získa **knihu ABC prírody**, ktorú do našej súťaže venoval internetový antikvariát **www.knihyzaeuro.sk**. V prípade, ak sa chcete zapojiť do súťaže, pošlite do **20. októbra 2018** správne riešenie hlavolamu spolu s vašimi kontaktnými údajmi na **e-mailovú adresu sutaz@obecbanka.sk** alebo ho vhodte na papierí do **vyhradenej schránky** na obecnom úrade. Prajeme veľa šťastia pri losovaní! **red**

VÝLET VLAKOM

V školskom roku 1923/1924 bol usporiadaný celodenný výlet na hrad Beckov. Žiaci cestovali vlakom do Nového Mesta nad Váhom. Ďalej sa išlo pešo hradskou cez Váh do Beckova. Deti sa po ceste ... (**tajnička na 21 písmen**). Výlet bol pre žiakov veľmi zaujímavý, keďže 98 % z nich ešte doposiaľ vlakom necestovalo. **školská kronika (1924)**

Bananský hlásnik	nástroj na mliatenie obilja	kód iránskeho rialu	mužské meno (5. 3.)	uvoľnilo zapnuté	britské sídlo	Pomôcky: AAK	opica	tiesňové volanie o pomoc	Pomôcky: ARMS	týčil sa (zried.)	pokúšenie, vábidlo	exposure value (skr.)	nočný zábavný podnik	ako (bás.)
číslica						symetrála			chudobný ľud v Ríme nemecký optik (Carl)					
chyba (po angl.)						2 čln na Rýne								
optický hranol							hľadať (po angl.) les					rádium (zn.) pokoj (po čes.)		
Pomôcky: ILAK	vás (po nem.)	sféra vplyvu Štefan (dom.)					sídlo v Laose chyba materiálu						zosilnený český zápor	obydlie
Effective Isotropic Radiated Power (skr.)					tuhé palivo EČV Ilavy					sekaj dlátom tlak krvi (skr.)				
1						3								
odstávajúci chumáč peria						ampérvávit (skr.)			český herec (Jiří)					

REDAKTORI

Martin Šmehlík a Viktor Vrábel

ŠÉFREDAKTOR, FOTOGRAF A GRAFIK

Viktor Vrábel

AUTOR LETECKEJ SNÍMKY NA OBÁLKE

Vlasto Klesňák

AUTOR HLAVOLAMOV

Viktor Vrábel

Texty môžete zasielať do 20. dňa v mesiaci na e-mail hlasn timer@obecbanka.sk alebo vhodiť do vyhradenej schránky na obecnom úrade. Redakcia si vyhradzuje právo na jazykovú korektúru textov. Poskytnutím príspevku súhlasíte so spracovaním osobných údajov. Všetky čísla nájdete na obecnej webr stránke www.obecbanka.sk. ■ **Názov:** Bananský hlásnik; **vydavateľ:** Obecný úrad Banka (Topoľčianska cesta 23, 921 01 Banka; IČO: 35594233); **EV 5581/17, ISSN 2585-7959; náklad:** 800 ks; **periodicita:** mesačník; **ročník:** 15; **číslo:** 9; **cena:** nepredajné; **dátum vydania:** 24. 9. 2018.